Woordvoering Burgemeester Chantal Nijkerken – de Haan

Geachte leden van de gemeenteraad, beste inwoners,

Algemeen

We kijken vandaag samen vooruit naar 2025 en verder. Een belangrijke politieke dag in onze gemeente. Niet alleen vieren we in 2025 750 jaar Beesel, we staan ook stil bij 80 jaar vrijheid. Vrijheid is een groot goed en ook absoluut niet vanzelfsprekend. Samen met onze inwoners én met onze partnergemeente Brüggen staan we hier komend jaar op belangrijke momenten bij stil en vieren we dit.

We bouwen aan onze gemeente en de gemeenschap voor vandaag en morgen. We mogen met elkaar trots zijn op wat we samen al hebben bereikt. Ik sleep, om bij de metafoor van het CDA aan te sluiten, figuurlijk met de zakken cement… (niet letterlijk). En het cement eindigt niet bij uw burgemeester. Het cement zijn we samen: uw raad, college, de ambtelijke organisatie én onze gemeenschap. Voor het harde werken hebben we als college en organisatie in uw bijdragen vanmorgen mooie complimenten mogen ontvangen.

Als voorzitter van uw raad maak ik deze óók aan u. Het is niet niks zo'n begroting. Het gaat niet alleen om wat we zelf willen bereiken voor onze inwoners. We hebben het ook samen te doen in een context van landelijke politiek en kaders. Uw raad doorziet dit en roept op tot actie. Dit onderstreept dat we als Beesel een kleine maar ook een zelfbewuste, krachtige gemeente zijn: wat ligt in onze macht om zelf te doen en waar zijn we (te) afhankelijk van het Rijk, zoals bij het gemeentefonds, wijzigingen in wet- en regelgeving of beleid & koers. De Beeselse Lijst heeft dit scherp geanalyseerd.

Wij moeten steeds wendbaarheid tonen om koers te kunnen houden voor de ambities voor onze gemeente en gemeenschap. Iets dat we ook zeker zullen meenemen bij het opstellen van onze nieuwe toekomstvisie. Via de K80 proberen we invloed te organiseren, maar we hebben zelf invloed op onze eigen ambities. Hier hebben we als raad en college nog samen stappen te zetten. Dit geef ik u ook mee voor komend jaar zodat we samen toewerken naar een balans in wat we willen en wat we kunnen.

Ik zal nu dieper ingaan op een aantal thema's die u heeft genoemd.

Ambtelijke organisatie

Het CDA roept op om proactief naar een manier te zoeken voor een duurzaam ambtenarenapparaat. Ook Samen Verder heeft vragen gesteld of de ambtelijke organisatie op orde is om alle ambities uit te kunnen voeren.

We zijn een ambitieuze gemeente, de raad legt de lat hoog en heeft een grote ambitie. En daar gaan wij enthousiast mee aan de slag, maar we constateren vervolgens, ook

vandaag, dat we daarmee af en toe niet altijd scherp hebben in wat we allemaal gelijktijdig kunnen oppakken. Keuzes maken en prioriteren blijft daarmee een aandachtspunt voor ons állemaal. Daar moeten we elkaar vandaag ook weer scherp op houden.

Onze ambtelijke organisatie is in de afgelopen jaren meegegroeid om goede ondersteuning te bieden aan het college in de uitvoering van alle ambities en opgaves. Er is hard gewerkt om een stevige basis te vormen waarmee we, naast onze wettelijke taken en opgaves uit de ambitieagenda, ook de niet altijd voorzienbare opgaves voor de gemeente Beesel uit kunnen voeren.

We blijven investeren in het zijn van een aantrekkelijke werkgever en dragen onze identiteit en onze cultuur met trots uit.

K80

Met betrekking tot de K80 heb ik de oproep van de VLP gehoord. Met het vertrek van burgemeester Vostermans zijn we niet langer voorzitter, maar één van de actieve en betrokken leden. In 2026 zijn er weer verkiezingen voor een nieuw DB, nieuwe kansen dus voor een nieuwe burgemeester of wethouder uit de gemeente Beesel. In de tussentijd is en blijft de K80 voor ons ongewijzigd een belangrijk netwerk voor belangenbehartiging én kennisdeling tussen alle kleinere gemeenten in Nederland.

Control/ financiën

Zoals de CDA, VLP en Samen Verder ook al gezegd hebben, onze financiële situatie is goed ondanks de uitdagende tijden. We zijn steeds meer in control, hoewel dit continu de aandacht blijft vragen.

Meerdere fracties hebben de vraag gesteld wat we de komende jaren gaan doen om meer inzicht te krijgen in het bereiken van onze doelen en nog meer grip te houden op onze uitgaven. De afgelopen drie jaar hebben we in onze organisatie hard gewerkt om hier meer grip op te krijgen. We hebben daarin al echt mooie stappen gezet. Zo hebben we een doelenboom in onze P&C documenten opgenomen, koppelen we hier nieuw beleid aan en bespreken we periodiek ons huishoudboekje in het GMT en in het college. Ook hebben we op de achtergrond onze P&C processen meer gestroomlijnd en hebben we onze financiële systemen dusdanig ingericht om betere stuurinformatie te kunnen genereren. Maar daarmee zijn we nog niet zomaar ‘in control’. De komende jaren willen we dan ook op dit vlak verdere stappen zetten, waardoor we nog beter inzicht krijgen op de realisatie van onze doelen en op onze financiën. En datagedreven werken, zoals de Beeselse Lijst aangeeft, zal hier uiteraard een belangrijk aspect in zijn. In 2025 nemen we uw raad graag verder mee in deze doorontwikkeling.

De VLP geeft aan dat de ruimte in het ambitiebudget af zal nemen. Dit is een terechte constatering en was ook de bedoeling. Bij het instellen van het ambitiebudget in 2023

hebben we aangegeven deze structurele ruimte te willen inzetten om ambities, beleidsinitiatieven, maar ook investeringen mogelijk te maken. En dat doen we volop. Mijn voorstel is om bij een nieuwe coalitieperiode de inzet van dit instrument te heroverwegen.

Communicatie
Communicatie, helemaal nu in deze snelgroeiende en veranderende wereld, is een onderdeel dat continu op de agenda moet staan en altijd beter en vollediger kan zoals de VLP ook stelt. Gezien de hoeveelheid beleidsontwikkelingen en projecten is communicatie steeds belangrijker geworden en is het ook steeds belangrijker om communicatie zo vroeg mogelijk in het proces mee te nemen. Zo kunnen we met elkaar bepalen wie we willen bereiken en hoe we dit willen doen. Ook beseffen we dat de belangen van onze inwoners niet altijd overeenkomen. Als een gemeente in de gemeenschap houden we daarbij oog voor het algemeen belang. Dit betekent dat het komen tot een besluit/ beslissing ook goede communicatie vraagt.
Het mist aan handjes om dit ook zorgvuldig te kunnen uitvoeren. Vandaar dat we hier structureel voor de uitvoering een medewerker vragen. Hier komen we bij het amendement op terug.

Communicatie en dienstverleningsonderzoek
Zoals uw vorige burgemeester in de 1e termijn van de begrotingsbehandeling 2024 ook al had aangegeven is het niet mogelijk om alle inwoners te bereiken én om alle inwoners op het gebied van communicatie en dienstverlening tevreden te houden.

Per communicatieboodschap kijken we kritisch wie de doelgroep is en op welke manier we deze doelgroep het beste kunnen bereiken. Voor een zo groot en effectief mogelijk bereik zetten we meerdere middelen in, zoals inwonersbrieven, online kanalen, lokale media en nieuwsbrieven. De boodschappen worden geschreven in begrijpelijke taal. We gebruiken afbeeldingen (en/of video) ter verduidelijking.

Samen Verder roept in een motie op dat we alle brieven op B1 niveau moeten schrijven. Dit is een lat die we wensen te bereiken, maar gezien de breedte van onze dienstverlening is dit niet altijd mogelijk. Heldere communicatie voor iedere doelgroep is en blijft natuurlijk ons streven en hier zetten we ons met z'n allen voor in.

Hiernaast wil ik ook nog terugkomen op het 'laag scoren van tevredenheid' met betrekking tot onze communicatie die Samen Verder benoemt. We scoren namelijk op alle onderdelen van communicatie en dienstverlening een voldoende. Dit is een resultaat waar we met elkaar trots op mogen zijn én verbetering mogelijk is.
Het gesprek over hoe hoog we de lat leggen op communicatie gaan we nog voeren in 2025. Dit doen we aan de hand van de resultaten van het communicatie- en

dienstverleningsonderzoek.

Aanvullend hierop vraagt Samen Verder nog wanneer ons communicatiebeleid ter vaststelling komt naar aanleiding van dit onderzoek. In lijn met de motie “Communicatieonderzoek” van 9 november 2023 verwerken we de resultaten en mogelijk actiepunten indien nodig in een communicatiebeleid. Of de resultaten ook echt tot een nieuw communicatiebeleid leiden, weten we nu nog niet. In december van dit jaar wordt u opnieuw geïnformeerd over de definitieve resultaten en komen wij met een procesvoorstel hoe we de actiepunten kunnen oppakken.

750 jaar

In 2025 vieren we 750 jaar Beesel: op 17 augustus om precies te zijn! 2025 staat daarom in het teken van deze viering. De afgelopen maanden hebben zich veel initiatiefnemers vanuit de hele gemeente gemeld om iets in dit kader te organiseren. Iets dat wij vanuit de gemeente Beesel van harte toejuichen: voor en door onze inwoners!

Om initiatieven te faciliteren is door uw raad een budget van 50K ter beschikking gesteld. Om alle vragen in goede banen te leiden, besluit het college volgende week over een subsidieregeling en kaders rond 750 jaar Beesel. Na publicatie kunnen initiatiefnemers een aanvraag indienen. Het college denkt daarbij aan een maximaal bedrag van 2500 per initiatief om zoveel mogelijk initiatieven te kunnen ondersteunen. In lijn met de VLP zien we onszelf als facilitator. We laten het dan ook aan initiatiefnemers om al dan niet met onze Brüggense vrienden samen te werken. We gaan als gemeente communicatief aandacht geven aan 750 jaar en de verschillende initiatieven met een eigen huisstijl.

U hoort, de gemeenschap en wij zijn druk bezig met de voorbereiding. Laten we er vooral “gewoonsamen” een mooi jaar van maken!

Moties en amendementen

Uw raad vraagt naar transparante communicatie over de uitvoering van moties en amendementen. U legt terecht de lat hoog. U vraagt daarbij ook terechte aandacht voor een snelle opvolging en uitvoering. U ontvangt van het college met de 2de berap een vernieuwd overzicht met daarin de bijgewerkte stand van zaken met betrekking tot eerder ingediende moties en amendementen. Er wordt hard gewerkt maar prioriteren blijft noodzakelijk.

Afsluitend

Geachte raad. Ik kom tot de afronding van mijn eerste algemene beschouwingen en tot het einde van de eerste termijn van het college.

Om “gewoonsamen” een fijne en ook **veilige** gemeenschap te blijven, is het goed om te laten zien, dat we samen met zorgpartners ook in 2025 de inzet van onze straatcoaches continueren. We bouwen dus voort op successen die we samen bereiken. En daar zit voor alles wat we doen de crux: samenwerking is van groot belang om resultaten te behalen voor onze inwoners, lokaal, regionaal in de Gezondste Regio Noord-Limburg of landelijk via de K80.

We hebben met elkaar de trots van “gewoonsamen” gedeeld. We hebben met elkaar geconstateerd dat we samen veel hebben bereikt en dat we ook nog veel willen bereiken. We constateren dat we financieel er goed voor staan. We gaan onze ambities ook in 2025 realiseren zonder extra belastingverhoging. Dat we dit doen dankzij en ondanks de onzekerheden vanuit het Rijk. We zien samen dat veel goed gaat èn ook dat er ruimte is voor verbetering. We werken hard en we werken aan veel. Focus, keuzes en prioritering blijven daarbij een belangrijk kader, ook van uw raad.

Als uw voorzitter en uw burgemeester kijk ik met trots naar deze begroting. Nogmaals mijn complimenten over hoe u als raad doorziet waar we als kleine en krachtige gemeente mee te maken hebben. Samen bouwen we verder aan onze mooie gemeente en gemeenschap!

Moties

SV - Uitgaande brieven aan inwoners - omarmen met aanpassing

We omarmen de gedachte van deze motie. U roept op om uitgaande brieven aan inwoners op B1 niveau te schrijven. Dit is niet haalbaar en soms overigens ook niet wenselijk. Ik wil u voorstellen het dictum als volgt aan te passen: “-te streven om brieven zo helder mogelijk te schrijven in onze dagelijks communicatie. Dit kan op B1 niveau als ook anders zijn, passende bij de doelgroep.”.

Amendementen

CDA – Reserve ontheemden Oekraine - omarmen

Het college kan hier kort over zijn en omarmt dit amendement gelet op het belang ervan.

VLP – Communicatie - omarmen na aanpassing

We omarmen de gedachte dat we kritisch moeten zijn in het vragen van extra personeel en dat in dit kader de doelstelling moet zijn dat onze inwoner merkt dat de communicatie verbetert. In dit amendement wordt echter de koppeling gemaakt met het communicatie- en dienstverleningsonderzoek waaruit de meerwaarde moet blijken van deze medewerker. Dit is niet mogelijk gezien dit een onderzoek is dat al uitgevoerd is. Pas bij heronderzoek kunnen we bepalen of een medewerker heeft bijgedragen aan onze communicatie. Daarnaast komt een heronderzoek binnen een jaar te snel.

Het college stelt voor om dit als volgt aan te passen: “Om in deze ondersteunde taak te voorzien, wordt uitbreiding van team communicatie voorgesteld waarvan de kosten in 2025 en 2026 incidenteel € 50.000 zijn. In 2026 worden de effecten van de uitbreiding geëvalueerd, waarna de raad een besluit neemt over mogelijke structurele uitbreiding van het budget.”

BL - Niet sluitende begroting - Ontraden

Het college hecht er waarde aan om een meerjarige structurele reële begroting te presenteren. Door het ravijn in het Gemeentefonds lukt dat helaas niet in de jaarschijf 2026.

Zoals gebruikelijk dekken we zoveel als mogelijk de incidentele lasten uit de reserve om de begroting te ontlasten. Dit geldt ook voor de eenmalige korting op het Gemeentefonds. Het begrotingssaldo geeft daardoor een realistisch beeld van onze financiële positie.

Vanuit de VNG wordt geadviseerd om met name het effect van het ravijn 2026 zichtbaar te maken. Dit advies hebben we opgevolgd in combinatie met een positief begrotingssaldo in 2025. De dekking laat ook zien, dat Beesel in staat is incidentele tegenvallers op te vangen. We tonen daarmee ook aan dat we als kleine en krachtige gemeente in staat zijn om met de grilligheid van de Rijksoverheid mee te bewegen.